

Utvärdering av Ödeshögs kommuns översiktsplan

Resultat från digital enkät 2023-12-20

Sammanfattning

Utvärderingen av Ödeshögs kommun översiktsplan är en del av arbetet med framtagandet av kommunens [planeringsstrategi](#) (tidigare benämnt som aktualitetsprövning av översiktsplanen). Utvärderingen har genomförts som en digital enkät. Totalt har enkäten skickats ut via e-post till drygt 110 personer varav politiker, tjänstepersoner inom kommunen samt till tjänstepersoner på berörda kommuner och myndigheter.

Totalt var det 57 personer som svarade på enkäten. Den största svarsfrekvensen hade respondenttypen tjänstepersoner med ca 78% i svarsfrekvens. Bland politikerna var det endast 28% som svarade, 17 personer av 61 möjliga.

Kommunen har en översiktsplan som är väl känd och spridd, framförallt bland tjänstepersoner. Det är svårt att dra slutsatser av hur känd och spridd översiktsplanen är inom politiken på grund av låg svarsfrekvens.

Den digitala översiktsplanen är uppskattad av många och har en hög användarvänlighet. Utvecklingsområden har identifierats för att göra den ännu bättre.

Inkomna förslag på vägledning och ställningstaganden i översiktsplanen som saknas eller kan utvecklas har sammanställts i en punktlista. Punktlistan utgör ett underlag för arbetet med planeringsstrategin.

Det finns en betydande del som önskar att få kompletterande information utöver den digitala översiktsplanen. Det finns behov att fortsätta genomföra kompletterande förankring av översiktsplanen i någon form för att få en kontinuitet i informationsspridningen, framförallt när det under åren byts personal och politik. En kortversion är det väldigt få som efterfrågar. Eventuellt skulle politiker som generellt har haft låg svarsfrekvens på enkäten ha nytta av en kortversion.

Bakgrund och syfte

Utvärderingen av Ödeshögs kommun översiktsplan en del av arbetet med framtagandet av kommunens [planeringsstrategi](#) (tidigare benämnt som aktualitetsprövning av översiktsplanen). Ödeshögs kommuns översiktsplan antogs 14 september 2020, är digital och finns att läsa på länken [Ödeshögs översiktsplan](#)

Under perioden 8 december - 20 december 2023 skickades en enkät ut för att utvärdera Ödeshögs kommuns översiktsplan. Enkäten skickades ut till politiker i kommunfullmäktige, kommunstyrelse, samhällsbyggnadsnämnd och miljönämnd samt utvalda tjänstepersoner inom Ödeshögs kommun. Utöver detta har enkäten skickats ut till externa tjänstepersoner i närmast berörda kommuner/myndigheter. Totalt har enkäten skickats ut via e-post till drygt 110 personer.

Ödeshögs kommun har ett nära samarbete med Tranås kommun som nyttjar samma digitala översiktsplan som är utvecklad av Ödeshög. Samma enkät skickades ut på liknande sätt till respondenter gällande Tranås kommuns översiktsplan. Möjligheten finns därmed att göra en jämförelse av resultatet mellan kommunerna. För frågor gällande tekniken och användarvänligheten för den digitala översiktsplanen har svaren sammanslagits.

Respondenter

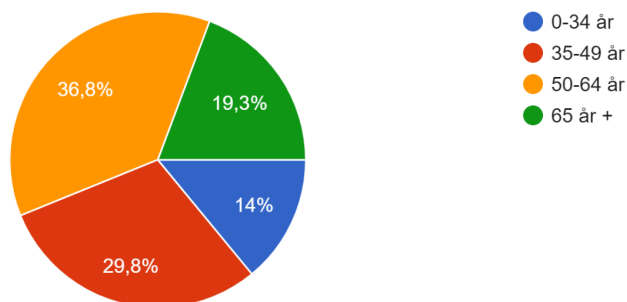
Respondenttyp	Antal respondenter*	Svarande	Svarsfrekvens
Politiker	61	17	28%
Tjänsteperson inom Ödeshögs kommun	33	26	79%
Tjänsteperson på annan myndighet/kommun	18	14	78%
Totalt	112	57	51%

*) Enkäten var endast skickade till kända e-postadresser, två politiker saknade e-postadress. Länken till enkäten var inte personlig och kan ha vidarebefordrats till fler personer som kan ha påverkat svarsfrekvensen.

Totalt var det 57 personer som svarade på enkäten, 56,1% män och 43,9% kvinnor. Den största svarsfrekvensen hade respondenttypen tjänstepersoner med ca 78% i svarsfrekvens. Bland politikerna var det endast 28% som svarade.

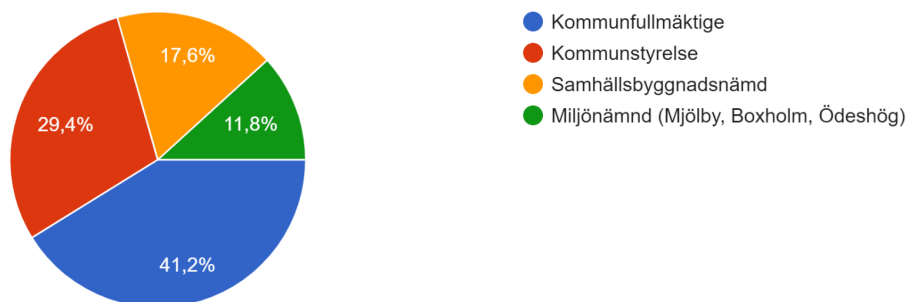
Ålder?

57 svar

Som politiker vill jag svara på frågorna om översiktsplanen utifrån min roll i Ödeshögs

17 svar

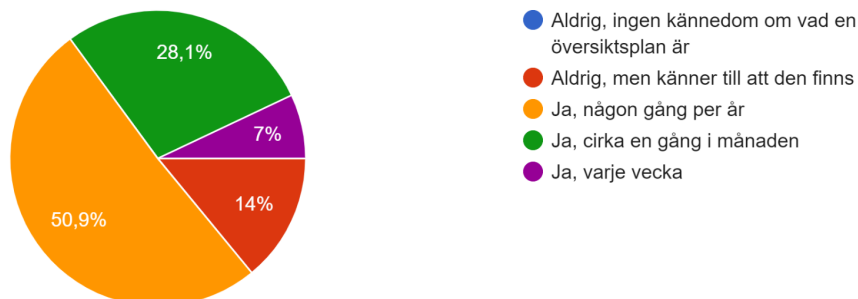

De svarande politikerna kunde själva välja vilken roll som man svarade utifrån. Av de 17 svarande politikerna utgjordes största delen av deltagare i kommunfullmäktige med 41%. Noterbart är att kommunstyrelsen som är styrgrupp för översiktsplanens planeringsstrategi endast hade 5 svarande politiker av totalt 20 st i kommunstyrelsen. Eftersom rollen var valfri kan politiker som sitter i flera roller valt olika när man valt sin roll.

Användning av översiktsplanen

Använder du Ödeshögs kommuns översiktsplan i din yrkesroll eller som förtroendevald?

57 svar

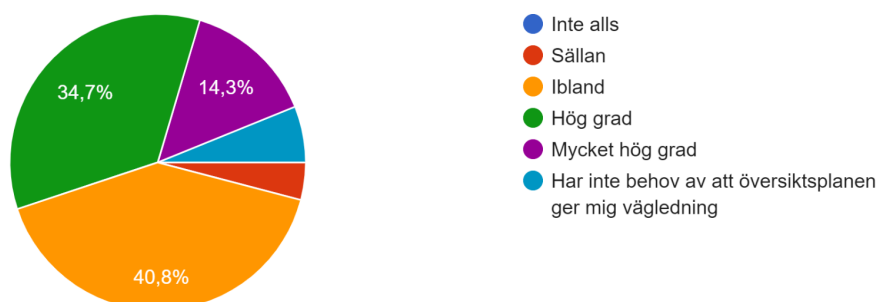

Av de som svarat på enkäten är det en stor andel, 86%, som har eller använder översiktsplanen i sitt arbete. Det vanligaste svaret är att man använder den någon gång per år. Alla svarande på enkäten känner till att översiktsplanen finns.

Analys: Kommunen har en översiktsplan som är väl känd och spridd, framförallt inom de tjänstepersonsorganisationerna som varit respondenter och haft hög svarsfrekvens på enkäten. Eftersom det har varit få politiker som svarat på enkäten är det svårt att dra slutsatser av hur känd och spridd översiktsplanen är inom politiken. Det kan därmed finnas ett behov av att ytterligare arbeta för att sprida översiktsplanen inom den politiska organisationen.

När du använder översiktsplanen, ger översiktsplanen vägledning i ditt arbete?

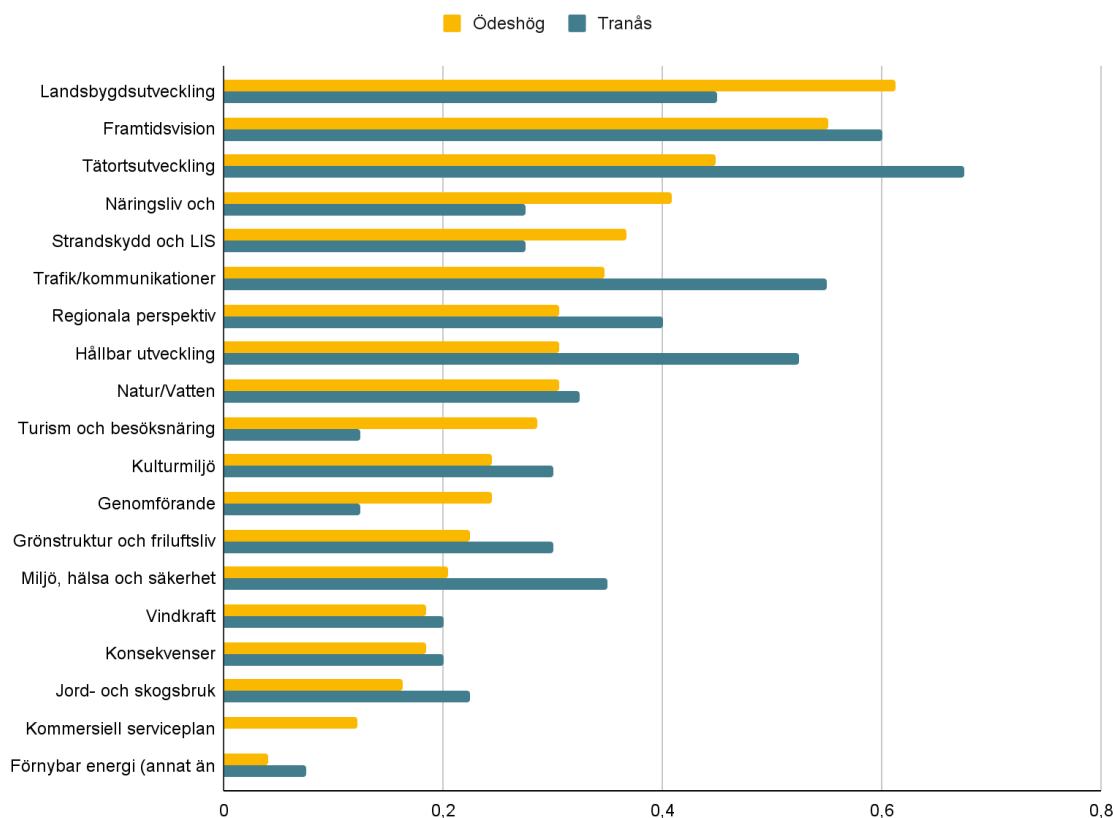
49 svar

Av de som använder översiktsplanen anger ca 90% att den ger någon grad av vägledning. 49% anger att översiktsplanen i hög eller mycket hög grad ger vägledning i sitt arbete. 41% anger att översiktsplanen ibland ger vägledning.

Vad läser man i översiktsplanen?

Vilka delar av översiktsplanen har du i huvudsak intresse/nytta av?

För Ödeshögs kommun är det landsbygdsutveckling och framtidsvision som anges som de mest lästa/intressanta delarna i översiktsplanen. Därefter kommer tätortsutveckling, näringsliv och verksamhetsmark, strandskydd och LIS samt trafik/kommunikationer som mest lästa/intressanta. I jämförelse med Tranås kommun framgår det att Ödeshög har större fokus på landsbygdens utveckling.

Vägledning eller ställningstagande som saknas eller skulle kunna utvecklas

Utvärderingen syftar till att ge indikationer på vad kommunen behöver arbeta vidare med gällande översiktlig planering genom framtagandet av planeringsstrategin. Svaren på fritextfrågan om vad som "saknas eller skulle kunna utvecklas" redovisas i nedanstående sammanfattande punktlista.

Analys: Punktlistan utgör ett underlag för arbetet med planeringsstrategin. Alla föreslagna punkter behöver analyseras och bedömas om de är relevanta att arbeta vidare med inom översiktlig planering i Ödeshögs kommun.

- Värdering av jordbruksmark i ställningstagande gentemot andra intressen
- Markutnyttjande i centrum kontra markparkeringsplatser.

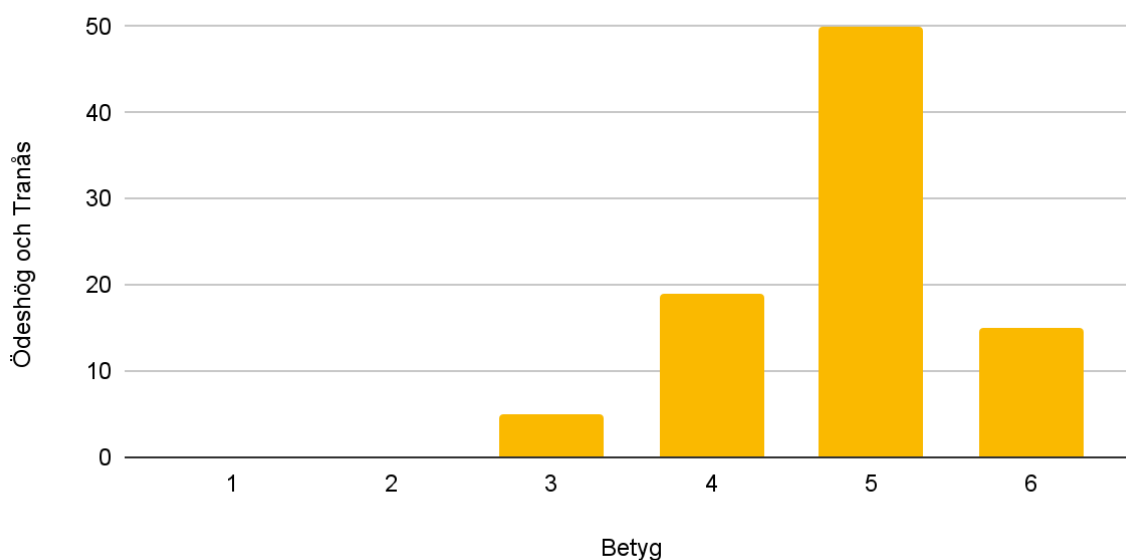
- Behov av en avfallsplan som är hela kommunens dokument och inte bara tekniska
- Grön infrastruktur. Invasiva arter.
- Skogs-och jordbrukets, liksom landsbygdens boendemöjligheter, behöver betonas än tydligare.
- Prioriteringsordning på utbyggnad av område för bostäder och verksamheter
- Analys av sårbarhet när det gäller tillgänglighet till grundläggande kommersiell service
- Kunskap om framtida demografisk utveckling. Det är en förutsättning för att kunna planera det framtida behovet av till exempel skolor och förskolor.
- Skyfallskartering
- Transmissionsnätet för el bör förtydligas ännu mer i nästa revideringsomgång
- Förändrad lagstiftning för strandskydd och LIS torde innebära nödvändiga förändringar av LIS i översiktsplanen.

Användarvänligheten av den digitala översiktsplanen

I detta avsnitt redovisas resultatet tillsammans med Tranås kommuns svar eftersom kommunerna delar den digitala plattformen. Användarvänligheten och funktionaliteten är samma oavsett innehåll i kommunernas respektive översiktsplan. Kommunerna kommer utifrån resultatet att gemensamt prioritera utveckling av den digitala plattformen för att öka användarvänligheten.

Användarvänlighet

Hur skulle du betygsätta användarvänligheten i den digitala översiktsplan?

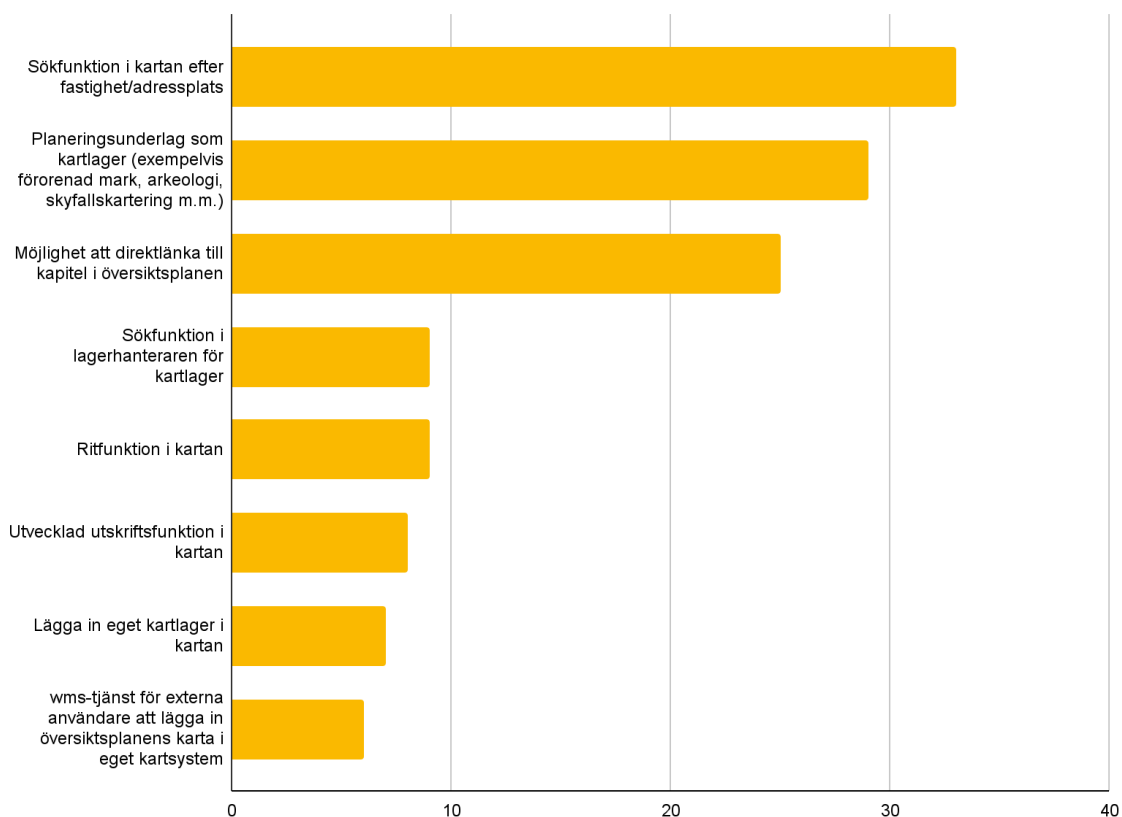

Svarande fick betygsätta användarvänligheten på en skala mellan 1 och 6, där 1 var lägst användarvänlighet och 6 högst. Resultatet visar att den digitala översiktsplanen bedöms ha en hög användarvänlighet.

Funktioner som saknas

Finns det någon funktion i den digitala översiktsplanen som du saknar?

På frågan om det finns någon funktion som saknas framgår det tre områden som har störst önskan:

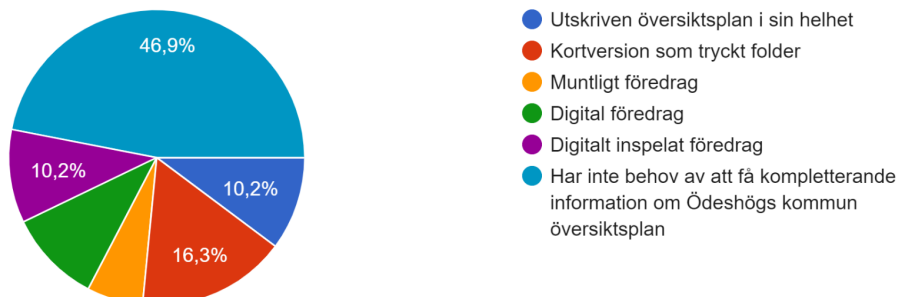
- Sökfunktion i kartan efter fastighet/adressplats
- Planeringsunderlag som kartlager
- Möjlighet att direktlänka till kapitel i översiktsplanen

Analys: I samband med projekt för att underhålla och uppdatera den tekniska plattformen för digital översiktsplan bör ovanstående tre områden prioriteras för att öka användarvänligheten. Gällande möjligheten att lägga till planeringsunderlag i översiktsplanen bör detta kunna ske om det inte påverkar besluten i gällande översiktsplan. Information om planeringsunderlaget källa bör redovisas.

Komplement till den digitala översiktsplanen

Utöver den digitala översiktsplanen, hur skulle du främst vilja ha kompletterande information om översiktsplanens innehåll?

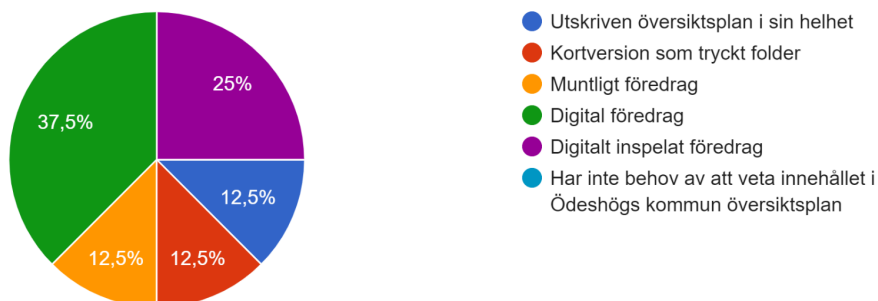
49 svar

Av de som har läst den digitala översiktsplanen önskar lite mer än hälften att få kompletterande information om översiktsplanens innehåll. Ungefär hälften av dessa vill ha information genom någon form av föredrag, andra hälften vill ha någon form av pappersprodukt. Knappt hälften nöjer sig med den digitala översiktsplanen.

Om du aldrig använt Ödeshögs kommuns översiktsplan, vilket alternativ skulle du främst föredra att få information om innehållet?

8 svar

De som angett att de inte har läst översiktsplanen är få till antalet, 8 personer. Dessa har svarat på frågan om hur de skulle vilja få information om översiktsplanen. Här vill 6 personer ha någon form av föredrag. 2 personer önskar någon form av pappersprodukt.

Analys: Det finns en betydande del som önskar att få ytterligare information utöver den digitala översiktsplanen. Efter att översiktsplanen antogs träffade vi som arbetade med översiktsplanen alla förvaltningar för förankring av antagen översiktsplan. Behovet av detta kvarstår, att fortsätta genomföra detta i någon form för att få en kontinuitet, framförallt när det byts personal och politik. Genom en fördjupad analys av svarande på enkäten utifrån vilken organisation man representerar kan man kanske få svar på om det finns någon specifik målgrupp som ska prioriteras. Gällande utskriven version i sin helhet finns översiktsplanen som pdf som man själv kan skriva ut. En kortversion är det väldigt få som efterfrågar. Eventuellt skulle politiker som generellt har haft låg svarsfrekvens på enkäten ha nytta av en kortversion.